„Danskeren"
ET NYHEDS- OG OPBYGGELSES BLAD FOR DET DANSKE FOLK I AMERIKA.
Udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskeren" udgaar Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargang:
De Forenede Stater $1.50. Udlandet $2.00
Bladet betales i Forskud.
Bestilling, Betaling, Adresseforandring etc. med Undtagelse af Bidrag til Bladets Indhold adresseres
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Alle Bidrag til Bladets Indhold — Correspondancer, Afhandlinger og andre Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second class matter.

Advertising rates made known upon application.

I Tilfælde af, at Bladet ikke modtages regelmæssigt, bedes man klage til det stedlige Postkontor. Skulde dette ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danskeren"s Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk, som averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Firehundred-Aars-Mindet for den lutherske Reformation vil man i Norge fejre ved bl. a. at holde 31. Oktober som National-Helligdag.

Ingen Striker eller Arbejder-Disputter af nogen Slags skal finde Sted under Krigen — den Beslutning har Arbejder-Komiteens nationale raadgivende Kommission, hvis Formand Samuel Gompers er, fattet og sat paa sit Program.

Den lutherske Mission i Japan tæller nu 36 regulære Missionærer med deres Hustruer, 5 ugifte Kvinder, 26 japanske Pastorer og Evangelister med deres Hustruer, og 10 ugifte japanske Kvinder. En af de mest fremragende blandt Missionærerne siger: „Udsigterne i Japan er lysere i Dag, end de har været i atten Aar."

I den svensk-lutherske Augustanasynode er der ifølg. „Luth." et Kvindernes indre og ydre Missionsforbund, som udgiver et eget Blad, „Missions-Tidning". Dette Forbund fejrer i Aar sit 25 Aars Jubilæum og agter at jubilere ved at faa 1) 10,000 nye Medlemmer, 2) 10,000 nye Holdere af „Missions-Tidning", 3) $10,000, som skal bruges til en Pigeskole i Kina og et Enkehjem i Indien.

Præsterne i tre af de konfererende norsk-lutherske Samfund i Chicago har holdt flere Fælleskonferencer og allerede begyndt at lægge Planer for videre Samarbejde. En Nimandskomite arbejder for Dannelsen af et stort Fælleskor med 500 Stemmer, som skal deltage i en større Reformationsfest til Efteraaret. Planer drøftes for Udgivelse af et fælles Kirkeblad som Organ for de cirka 30 Menigheder og Missioner i Byen.

Landets Regering har for første Gang taget drastiske Forholdsregler imod, at nogen skal drage ublu Fordel af Krigen. Under den sidste Flaadebevillings Autoritet bestemtes det, at en Fabrikant skulde falde en stor Ordre af Krigsfornødenheder til en Pris, Regeringen havde bestemt langt under den Pris, der var forlangt. Dersom Ordren ikke efterkommes, vil Fabrikken blive overtaget og opereret af Regeringen.

Reykjavik, Hovedstaden paa den danske Ø Island, er en By med ca. 12,000 Indbyggere. Den har et Fængsel, som aldrig har været beboet af en Forbryder. I Byen findes en smuk Domkirke, et nationalt Universitet, en teologisk Skole, et medicinsk Kolegium, et stort Bibliotek og Museum, 15 Aviser, og et stort elektrisk Kraftsystem. Ingen Slags berusende Dsik sælges paa Øen. Folket paa Island bekender sig alle til den lutherske Kirke.

Roanoke College (luthersk) Salem, Va., tillyser sin første Sommer-Session, der skal begynde Onsdag den 27. Juni og vare i 6 Uger. Indregistreringen vil begynde den 26. Juni, og Skolen vil slutte Onsdag den 8. August. Denne Roanoke College's nye Virksomhed begyndes i Overensstemmelse med [illegible] som By-

ard of Trustees fattede paa sit Forretningsmøde ved sidste „Commencement" for at give Offentligheden større Anledning til at drage Nytte af dens Tjeneste som Skole.

Past. Louis Neuchterlein, St. Joseph, Mich., har paa Opfordring af Missouri-Synodens Centralkomite udarbejdet et illustreret Foredrag om „Luther og Lutherdom". Past. Alse, Cleveland, O., skaffer Lysbillederne til Foredraget, ca. 162. I en Omtale af dette Foredrag siges om det: „Som et Jubilæums Foredrag berører det ogsaa Frugterne, som det genoprettede Evangelium har sat paa den nye Verdens Kyster." „Vi har blot begyndt at saa Lutherdommens Sæd i dette Land. Foredraget vil give Tilskuerne et Indtryk af dette Faktum og appelere til dem om at give af den Overflødighed, som Herren har givet dem."

En Sammenligning af de Nationers økonomiske Velstand, som er med i den paagaaende Krig, har National City Bank gjort, og den viser, at Centralmagternes Velstand er $113,000,000,000 de Allieredes $215,000,000,000 og United States $200,000,000,000. Storbritanien med en Velstand af $85,000,000,000 vises at have laant $19,000,000,000, Frankrig med en Velstand af $55,000,000,000 har laant 9,500,000,000, Rusland med en Velstand af $50,000,000,000 har laant $10,000,000,000. Italien med en Velstand af $25,000,000,000 har laant $2,600,000,000. United States' Obligationsgæld er for Tiden $983,000,000.

Kamp for et Princip.

Det er vort Lands Deltagelse i Krigen, vi atter ønsker at sige et Ord om.

Der tales om Erobringskrig, Angrebskrig og Forsvarskrig, og det kunde vel nok med nogen Ret hævdes, at den Krig, U. S. A. nu fører, er en Forsvarskrig; thi det var ikke før, end vore Rettigheder var angrebet, vi erklærede Krig.

Vi skrev forleden om „Krig imod Krigen," og vi har ikke skiftet Anskuelse siden. Men der var noget i Præsident Wilsons Krigsbudskab, der straks tiltalte os fremfor det øvrige, og vi har siden lagt Mærke til, at det samme har grebet andres Opmærksomhed.

Og hvad var det? Jo, det var denne Præsidentens Erklæring, at United States ikke deltog i Krigen for at vinde Landomraade, ikke for at vinde Overherredømme over nogen, og det vilde ingen Krigsskadeserstatning have, men hvad det maatte komme til at ofre af Menneskeliv og Blod og Ejendom, det ofres frivilligt for Hævdelsen af et Princip.

Og hvad er det saa for et Princip? Jo, det er Humanitetsprincippet, den Grundanskuelse, at alle Mennesker og de forskellige Folkeslag, baade store og store, har lige Ret til Livets Goder.

Præsident Wilson begyndte ad diplomatisk Vej at hævde dette Princip, særlig da Tyskerne først begyndte deres hensynsløse Undervandskrig m. m.

De diplomatiske Forhandlinger med Tyskland trak i Langdrag, og der hentydedes til Præsident Wilson som en dygtig Pennefører, en forhenværende Universitets-Præsident, der vidste at teoretisere, men han var ingen Handlingens Mand.

Der klagedes over, at han som en Humanitetens Talsmand tav til Krænkelsen af Belgiens Neutralitet, til Miss Cavells Henrettelse, Zeppelintogterne imod Kvinder og Børn m. m. Derhjemme sagde man, at „Amerikanerne havde nærmere til de store Ord end til Handlinger."

Men — United States var en neutral Nation og baade dets Folk og Regering ønskede at forblive neutrale, saa der var ingen Anledning til at gribe til Handling, før Overtrædelsen af Menneskerettighederne berørte os selv.

Det var den 18. April 1916, Præsident Wilson tilstillede Tyskland et Ultimatum, efter at den hensynsløse Undervandskrig bl. a. havde ført til Sænkning af „Sussex" med Tab af Amerikaneres Liv. Der var en Anledning til som neutral Nation at hævde neutrales Rettigheder, men dengang gav Tyskland efter.

Der gaves saa ingen Anledning til at gribe til Handling, saa længe ingen af de krigsførende ved deres Krænkelse af Menneskerettighederne kom os for nær.

Men da Tyskland i Februar i Aar genoptog den hensynsløse og skærpede Undervandskrig og erklærede at ville føre den ogsaa imod neutral Søfart, blev der ikke alene Anledning til Handling, men da var Handling det eneste Middel til at hævde Menneskelighedens Princip. Og da fulgte, som vi kender, den ene Handling efter den anden, indtil vi nu som Folk og Nation er med i Krigen netop for ved Handling at prøve at gennemføre det Princip, som Uncle Sam før har vist, at han staar for.

Og at det paa Forhaand er erklæret, at vort Land ikke ønsker Erobring, Overherredømme eller materiel Erstatning, men kæmper frivilligt og uegennyttigt for Gennemførelsen af et Princip, der stemmer overens med kristelig Civilisation, det har umaadelig Betydning. Det er endogsaa, saa vidt vi kender, enestaaende i Historien.

Og videre — at ikke alene Præsidenten og Administrationen kan udsende en saadan Erklæring, men det hele Folk glædes netop over denne Erklæring, det siger meget. Men — vi har Raad til at være uegennyttige.

Men endnu — vi skulde tage meget fejl, om ikke just det Standpunkt, som denne Erklæring udtaler, vil faa stor Betydning, naar den Tid kommer, at Krigen ender, og der skal holdes Opgør.

Tyskland har talt højrøstet om Krigsskadeserstatning, man har endogsaa hørt Røster om, at de skulde opnaa at faa den Krigsskadeerstatning af United States, som de Allierede vilde blive nødte af Stand til at betale.

Bare Voldherredømmet, Junkerherredømmet, eller hvad det mest træffende kan benævnes, bare det bliver afskaffet, og hvert Folk faar Lov til at være sig selv, og Folket i hvert Land faar Lov at styre, saa har det mindre at betyde med Krigsskadeserstatning.

Folket i de militaristiske Stater har længe nok lidt under Byrderne af at holde store Hærstyrker paa Benene. Det vil blive en sand Velsignelse for dem at blive fri for den Slags Byrder og vie deres Kræfter til noget bedre.

Naar Præsident Wilson tydeligt fremhævede, at det ikke var det tyske Folk, vi vilde føre Krig imod, men den kejserlige tyske Regering, saa kunde det jo let opfattes som et Udfald imod Kejseren.

Men det behøver det ikke at være. Man kan nok hade et Regeringssystem og elske Personerne eller ønske dem alt godt for Tid og Evighed.

Hvem tør paastaa, at det ikke var bedre for Kejser Wilhelm den Anden at tilbringe sine sidste Dage paa f. Eks. St. Helena end at tilbringe dem paa Slottet i Potsdam?

I hvert Fald tør vi nok som Kristne ønske, at en Regering, der repræsenterer saa mange Grusomheder, som den kejserlige tyske Regering gør, at den maa synke for ikke at staa op igen.

Dog, det er ikke Personer, det drejer sig om, det er et Princip, Grundsætninger, som kan blive til Velsignelse for Folk og Land, ja for Verden og for Guds Riges Fremgang i Verden til timelig og evig Velsignelse for Mennesker.

„Ingen Gæld mere"

har mangen en sagt saa ofte; og at man har ment det, er der Vidnesbyrd om i Kvitteringerne for Skolekassen, idet 40 Menigheder har gjort Fyldest for, hvad de har sagt ved at indsende til Skolekassen hele Summen, de var lignet til, og nogle af disse Menigheder har givet en Del mere, end de var lignet til. Og der er ingen Tvivl om, at der er en Del Menigheder, som nu er i Færd med at indsamle Bidrag til Skolekassen; og det vil vise sig, at flere nok skal naa deres Ligning, og en Del vil indsende mere, end de er paalignet; thi det har de gjort de foregaaende Aar. En saadan Velvillie er værd at sætte Pris paa; thi det anspurer alle til at gøre, hvad de kan.

Men der er ogsaa en Del Menigheder, der har indsendt Bidrag og ikke har naaet deres Ligning, men som dog maaske har standset Indsamlingen, skønt der manglede noget. Se, Venner, saadan har det været hvert Aar, og derfor blev der „Gæld igen". Det vil der ogsaa saa blive i Aar, om dette gentager sig.

Ligeledes har der hvert Aar været Menigheder, der kun gav lidt eller intet til Skolekassen, og derfor blev der „Gæld igen." Det bliver der ogsaa i Aar, hvis dette gentager sig.

Først — naar man over hele Linien gør som ovennævnte 40 Menigheder og de, der nu er ved at følge i deres Spor — da siger man: „Ingen Gæld mere." Thi naar vi betaler, hvad vi vedtager ved Aarsmødet og ikke bruger mere, end hvad der bevilges, saa bliver der ingen Gæld.

Det har vi ikke gjort tidligere, idet vi har vedtaget et Budget til Skolekassen paa $7000; men vi har aldrig faaet det ind. Skal vi faa det i Aar? Vi faar det, om hver Menighed giver den paalignede Sum.

Ved Kirkeraadsmødet i Blair — forleden — blev det paalagt mig at udsende Breve til de Menigheder, der endnu ikke har indsendt deres Bidrag — Tiden nærmer sig jo for Regnskabets Afslutning —; men da jeg kom hjem og saa efter i Protokollen, skønnede jeg, at det var for tidligt, da det viser sig, at der er saa mange endnu, som sikkert ikke behøver at faa saadanne Breve. Maaske alle siger: „Nej, det behøves ikke." Godt! Men vi mangler endnu henved $3000 i Skolekassen. Skal vi saa sige det og mene det: „Ingen Gæld mere?" Hvor dejligt at komme til Aarsmøde med Bevidstheden om at have gjort, hvad vi ved sidste Aarsmøde besluttede at gøre!

J. Gertsen.

En Mindesten.

Det er bekendt iblandt os, at vor gamle Past. Jens Pedersen døde i Fjor Sommer i Danmark og blev begravet i Roskilde, hvor han boede ved sin Død. Hans Enke ønsker meget, at der kunde blive sat en Mindesten paa hans Grav; men hun er ubemidlet og magter ikke at betale den rejst. Der er derfor bleven skrevet til Amerika om Sagen. Og for at gøre en Begyndelse har Mr. A. J. Dahm sat sig i Spidsen for Indsamlingen til et saadant Monument. Han har henvendt sig til forskellige om det bekjente Bidrag 25 Cents fra hver, og det har mange givet og enkelte lidt mere. Og han har saaledes til Dato kunnet indsamle $23.50. Men det er ikke nok. Det er næppe det halve, Stenen vil koste. For 200 Kroner mener man at kunne beistride Omkostningerne.

Nu vil jeg gerne herved spørge afdøde Past. Pedersens Venner, som ikke allerede har ydet til denne Sag: Vil I ikke være med til at give et lille Bidrag, 25 Cents eller mere, til dette Monument paa den afdøde Præstemands Grav? Past. Pedersen har forkyndt Guds Ord for mange. Du, som fik Opbyggelse og Gavn af hans Forkyndelse, vis din Paaskønnelse derfor ved at bidrage til denne Indsamling.

Past. Pedersen var en flittig og dygtig Pennefører. Han skrev meget i Kirkebladet som dets Redaktør og i andre Blade før og efter. Ikke faa Mennesker har sagt til mig, at de læste med Fornøjelse og til Gavn hans Indlæg i de forskellige Spørgsmaal. Vil saa ikke du, som han gavnede paa den Maade, ogsaa være med til at give et lille Bidrag til hans Mindesten?

Hvad Mr. Dahm har indsamlet, er til senere henlagt hos Forretningsfører Mr. H. Skov Nielsen, Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr. Og samme har lovet at ville modtage, hvad der yderligere maatte indkomme i nævnte Øjemed. Send derfor dit Bidrag til ham, og gør det helst lige med det samme.

Ivar Marius Hansen,
Stapleburst, Neb.,

De fem Dollars til Præsterne.

Jeg skulde ellers ikke have rørt ved den Sag, dersom ikke Past. A. M. Andersen i sidste Nummer af „Dsk." var fremkommen med et Slags Forsvar. Thi jeg synes, at hele Affæren er ikke alene uforstandig eller uretfærdig, som Past. N. P. Simonsen siger, men jeg synes, at den hele Form og Ordning er pjanket. Det er vel nok først vedtaget paa et Ministeriemøde med de fem Dollars, men saa for at være sikker paa, at Pengene kommer ind, saa skulde det helst stadfæstes af Aarsmødet." Ja, det var da en udmærket Tanke". Og jeg antager ikke, at man havde nogen Vanskelighed med at faa det vedtaget paa Aarsmødet. For hvad i al Verden bryder Lægdelegaterne sig om, enten Præsterne saa sender 5 eller 25 Dollars forud til Aarsmødet.

Men saa er der denne mærkelige Vedsøjelse til Vedtagten „med mindre der er gyldige Grunde, som Kredsformanden vil godkende." Der kan altsaa være Tale om flere Slags Grunde. Jeg skulde antage, at saadanne Tilfælde kunde indtræffe, at det vilde være nødvendigt for Kredsformanden at holde Visitats hos Præst og Mgh. for med god Samvittighed at kunne afgøre, om der var gyldige Grunde eller ikke. I Dag er det den 17. April, og jeg har endnu ikke hørt fra vor Kredsformand. (Kredsformændene skulde jo have Pengene indkasserede inden 11. April) saa jeg antager, at han af en eller anden Grund — Forhaabentlig Klogskab — ikke vil undersøge, om der er gyldige Grunde." Skal Kredsformændene til at drive disse Penge ind, saa vil de uden Tvivl faa flere gyldige Grunde end Fem Dollars.

Men dersom man nu hverken indsender de fem Dollars eller „gyldige Grunde", hvad saa? Ja, saa falder man ud af Ligningen, siges der. Hvad saa? De fleste Præster bor i nogle faa af Centralstaterne, hvor Aarsmøderne holdes; de de lider intet Tab ved at blive holdt ud af den saakaldte Ligning. Og med det samme opnaar man at afskære Kystpræsterne fra at komme til Aarsmødet. Det er dog næppe det, man tilsigter med den Lovparagraf; thi var det det, da maatte man jo sige, at Paragrafen er ikke saa helt tosset endda.

Som man kunde vente, mindes Past. Andersen om „Konstitutionen" og det at „nøjes med bagefter at kritisere, hvad de andre under Bøn til Herren og med bedste Evne og Villie har foretaget". (Ved Aarsmødet.)

Ja, ifølge Konstitutionen, saa er Paragrafen rigtig. Men Kirkemødet alene tror vi ikke paa, thi de for ofte vild. Det kan man godt havde og endda være Lutheraner. Sat, at Aarsmødet havde vedtaget, at hver Præst skulde indsende f. Eks. 25 Doll., følgeligt var det og saa konstitutionelt. Husker ikke, at jeg før har kritiseret Aarsmødets Beslutninger, men det har jeg vel nok. Men hvad Forskel bliver der i Grunden paa at sidde hjemme og kritisere og saa sidde i Aarsmødet og kritisere? „Hvor Kritikken dog er saare nødvendig — ret forstaaet. Jeg har da ogsaa hørt Pastor Andersen kritisere baade ved Aarsmøder og andre Møder og er forvisset om, at det har gavnet. Hvad det angaar med Bøn under Aarsmødet for Aarsmødet, da turde det være, at de Præster, der maa blive hjemme, beder lige saa meget for Aarsmødets Ve og Vel, som de, der deltager.

Men det er jeg fuldstændig enig med Past. A. i, at vi faar intet tilfredsstillende i omhandlende Sag, før vi faar „Kredsdelegerede Aarsmøder."

Man siger, vi har Ligning. Lad os se. Her er en Præst med 600 Doll. i Løn, han har Hustru med et halvt Dusin Børn eller flere. Her er en anden Præst med 1200 Doll. i Løn, han har ingen Børn eller højest et Par. De skal betale lige meget for at komme til Aarsmøde; det kalder man Ligning! (Derved forstaar jeg Ligelighed). Dersom der overhovedet i dette Forhold kan opvises noget, der fortjener Navn af Ligning, saa skal jeg være villig til at indsende, hvad der er min Skyldighed.

W. C. Nielsen.

Choral Union Koncert i Omaha.

Den Koncert, som Dana College Choral Union afholdt i Pella Kirken i Omaha Torsdag Aften den 19. April, maa helt igennem betegnes som en god og lovende Begyndelse for den Koncertrække, som den dannede Indledningen til. Selve den Tanke, at Sangerne paa Skolen i Blair skulde tage Initiativet til at vække Interesse for god Sang rundt om i Menighederne er saa tiltalende og dens Betydning saa selvindlysende, at den fortjener rig Tilslutning. God Kirkesang er og har altid været en af de bedste Støtter ved Ordets Forkyndelse i Menighedernes Sammenkomster, og selv om det ikke kan ventes, at Sangen ved Gudstjenesterne kan opnaa den Fylde og det Omfang, som et godt indøvet Kor kan give den, saa er det dog af den største Betydning, at Menighederne faar Forstaaelse af, hvad der er at vinde ved god Sang, saa at de opmuntres til at prise Herren „ved Salmer, Lovsange og aandelige Viser, idet de synge yndigt for Herren i deres Hjerter".

Jeg fik det bestemte Indtryk ved Koncerten i Pella Kirke i Torsdags, at Dana College Choral Union ikke blot formaar at løse en betydelig Opgave i den Retning, men at Koret ogsaa er sig sin Opgave fuldt bevidst. Det gjorde ikke Forsøg paa at brillere; men der var et velgørende Alvorsprag i den Sang, som det frembar, en Følelse af Kærlighed ikke blot til Tonerne, men ogsaa til de Ord, som disse ifklæder. Og det er jo til Syvende og sidst netop dette, at Tonerne formaar at give Ordene i Salmerne Farve og Vægt, som er det bærende ved Sangen i Forbindelse med Ordets Forkyndelse.

Der var godt Besøg af Tilhørere i Pella Kirken Torsdag Aften, skønt en voldsom Regnstorm, som indtraf umiddelbart før Koncerten begyndte, sikkert holdt mange borte. Programmet var godt valgt helt igennem, skønt det maaske nok kunde have været ønskeligt, om det havde indeholdt lidt flere af vore kære gamle Salmer, saa Menigheden kunde faa en Smag paa, hvor herligt de kan lyde, naar de frembæres af et stort og godt Kor, hvilket uden Tvivl vilde opmuntre den til selv at lægge mere Vægt paa Menighedssangen ved Gudstjenesten. „Kirken den er et gammelt Hus", som var den eneste af de gammelkendte Salmer, der blev givet, klang herligt, og man sad ønskeligt og ønskede, at „Vor Gud han er saa fast en Borg" eller en anden af de gamle Kæmpesalmer maatte følge efter. Ligeledes tror jeg, at hvis Koret vilde give de Menigheder, som den paa sine fremtidige Besøg kommer til, Griegs „De store hvide Flok", vilde det skaffe dem en Nydelse, som de snart vilde glemme — saa vidt jeg kunde høre, tæller netop dette Kor Stemmer, som kunde bære det herlige Toneværk, uden Tvivl en af de skønneste Kompositioner i nordisk kristelig Tonekunst, frem til dens rette Fold og Skønhed.

Choral Union er en godt sammensat og upperlig indøvet Organisation, der saa vel ved Stemmer som ved Sammensang staar fuldt paa Høide med de fleste andre Skole-Sangkor, som jeg har hørt; særligt Kvindestemmerne udmærkede sig ved Renhed og Klangfulde, medens Mandstemmerne gav Koret det forundne Omfang og Kraft. At der er opnaaet et saa godt Resultat efter kun et Par Aars Indøvelse taler godt for Lederens, Miss Agnes Nielsens Dygtighed og de enkelte Medlemmers Forstaaelse af og Kærlighed til Arbejdet og dets Betydning. Det er jo ikke ofte, man ser en Kvinde som Leder af et saa stort Sangkor, og mandlige Dirigenter betragtes almindeligt som bedst egnede for en saadan Virksomhed. Men her var det tydeligt, at Miss Nielsen formaar at indgyde sit Kor netop den Aand, som er nødvendig for en god og korrekt Udførelse af Kirkesang og tillige Respekt for Ledelsen — det mindste Vink af Taktstokken blev fulgt, og Resultatet var en Harmoni, som virkede velgørende. Havde Lokalet tilladt det, vilde Sangerne og ikke mindst deres Leder vundet rigt Bifald. De fortjente det i rigt Maal. Jeg haaber, at mange Menigheder i dette og kommende Aar maa faa Leilighed til at nyde godt af Dana College Choral Unions Besøg.

Professor N. P. Langs reformationshistoriske Foredrag blev fulgt med megen Interesse og vil sikkert bidrage til, at Menighedernes Tilslutning til Mindeaaret vil blive inderligere og mere forstaaelsesfuldt.

Aftenen endte med, at Pastor H. Berthelsen i nogle afsluttende Ord paa egne og Tilhørernes Vegne takkede Gæsterne for den Nydelse, de havde bragt, hvorefter hele Forsamlingen staaende og ledet af Koret sang „My Country 'tis of thee."

En Tilhører.

Kirkebygning i Milltown, Wisconsin.

Det er nu snart tre Maaneder, siden der gennem „Danskeren"s Spalter blev hørt fra Milltown, saa man begynder vel at spørge, hvordan det gaar med at faa en Kirke bygget i Stedet for den, der brændte Juledag. Nuvel, vi havde gerne ladet høre fra os før, men der har ikke været meget at skrive om, og derfor har vi tiet.

Her i Milltown har man subskriberet $2400.00 med Udsigt til et Par Hundrede mere. Det maa vistnok kaldes ret godt, eftersom man næppe var bleven færdig med at indbetale til den, der brændte. Nabomenigheder her i Polk Co. har subskriberet ca. $350.00. Vi takker disse Søstermenigheder, som kom os saa kærligt i Hu, da det kneb. Et Par andre Menigheder har lovet os nogen Hjælp, ogsaa Tak til disse. Saa er der indkommen $60.00 i Gaver fra Venner i den forenede Kirke. Tak, Venner, og Tak for eders sympatetiske Breve.

Vi havde altsaa $2800.00 i Subskription og $4000.00 tilovers af Asfurancen, da Gælden var betalt, altsaa $6800.00 eller med et Par Hundrede mere, som, nok vil indkomme her, vilde det blive $7000.00 ialt.

Bygningskomiteen engagerede en Arkitekt i St. Paul. Man mente, at Kirken, som projekteret, kunde bygges for $8500.00 højest $9000.00. Bud paa Kirken blev aabnet den 10. April. Vi havde vore bange Anelser, da vi forstod, at Bygningsmateriaier var stadig gaaet op i Prisen i den senere Tid. Det laveste Bud gik da ogsaa op til $10,908.00 hvilket var $927.00 lavere end det næst laveste Bud. Furnace og Kirkeinventarium var ikke iberegnet. Om vi skulde bygge, maatte vi altsaa paatage os en Gæld paa $4000.00 foruden $1500.00, som vi allerede har paa Præsteboligen. Vi prøvede at tage et og andet af her og der, men det gjorde ikke meegen Forskel i Bygningens Skjønne, thi medens der er gjort Udkast til en praktisk, tilfuld og solid Kirke, er der ingen Flothed, saa der er ikke meget, man kan forandre. Resultatet blev derfor, at Menigheden udsatte Kirkebygningen foreløbig. Det var os en stor Skuffelse. Vi havde endda glædet os til at faa Kirken færdig midt paa Sommeren. Det vil ogsaa blive haardt for os at klare os en Vinter til uden Kirke. Men Herren vil vist endnu lægge alle Ting til Rette for os, saa at vi saar bygget inden Vinteren og uden at faa stiftet altfor stor Gæld.

Hermed følger Kvittering for, hvad der er indkommen udefra:

Mrs. J. Snamark, Fremont, Nebr., $25. Pastor L. A. Laursen og Hustru, Blair, Nebr., $10. N. G. Hansen, Minneapolis, Minn., $5. Peter Petersen, Northfield, Minn., $5. J. A. Mathiesen, Ringsted, Iowa, $5. Carl Sørensen, Dakota City, Nebr., $5. John West, Ruskin, Nebr., $5.

Hjertelig Tak paa egne og Menighedens Vegne.

N. C. Carlsen.

Indkommet til Kirken i Fresno, Cal.,

ved Past. C. S. Rosenberg,
747 Abby Str., Fresno, Cal.
Liste 6.

Paa Liste 5 var glemt N. Nielsen $25. — Skulde nogens Navn være bleven glemt, bedes vedkommende godhelsfuldt underrette Pastor Rosenberg derom.

Alfred Hansen $10. Christ S. Petersen $10. Visti Simonsen $10. Peter Thompsen $25. E. Larsen $100. Carl Erikfen 25. Henry Barkema $25. Rev. Karl M. Hansen, Selma, Cal., $25. N. P. Rasmussen $50. Rudolf Petersen $25. Rev. A. P. Hansen, Easton, Cal., $25. J. N. Jacobsen $5. Ivar Christensen $10. Carl Jensen $15. N. Dideriksen $25. L. P. Hansen $35. N. Hansen $50. F. D. Klyver $50. N. H. Rosendahl $50. S. S. Søndergaard $1.

Til trængende theol. Studenter.

Tidligere kvitteret for $212.55. Spencer, Ia., Niels Andersen $2. Denmark, Wis., Carl E. Jensen $1. Eben Ezer, Colorado, Mrs. P. Skov Hansen $5. Neola, Ia., N. J. Christensen $5. Alida, Canada, Miss Ida Nielsen $6.45. — Tilsammen $232.00.

Med hjertelig Tak til Giverne.

P. S. Vig.

„Den hellige Nadvere."

Et lille Jubilæumsskrift om Nadveren og dens Betydning for Guds Børn, af Pastor C. H. Jensen, udgivet i Anledning af den 400-aarige Reformationsfest, til Fordel for vore Børnehjem i Waupaca, Wis., og Elk Horn, Ia. Faas i Danish Lutheran Publ. House eller hos Udgiveren Pastor C. H. Jensen, Mound Ave., Racine, Wis.